

Otvoreno pismo ministrici gospodarstva, poduzetništva i obrta i potpredsjednici Vlade Martini Dalić

Vaša neinformiranost i termoelektrana Peruća koče razvoj Cetinskoga kraja!

Poštovana gospođo Dalić,

Izjavom „dosta mi je više slušati laži o Perući“ optužili ste za laž građansku inicijativu „Ne daj se, Cetino!“ i nas znanstvenike koji argumentima podupiremo građansku inicijativu.

Ako javno tvrdite da su građani i znanstvenici iznijeli „laži o Perući“, minimalna pristojnost, poštenje i odgoj nalažu da odmah navedete što je to u našim argumentima lažno. U protivnom, budući da to nismo čuli ni vidjeli ni nakon dosta vremena, Vašu izjavu treba smatrati bahatim, uličarskim politikantskim izgredom za dezinformiranje naroda.

Prvo, premda je i naša djedovina potopljena jezerom Peruća, nije nam jasno što ste tom usporedbom htjeli reći. Zar, ako je Vaša djedovina potopljena, mi ne smijemo govoriti o trenutnom projektu? Ako je Vaša djedovina potopljena, sad se može uništiti Cetinu? Ako je potapanje rastjeralo nekoliko tisuća ljudi prije 50 godina, sad se može rastjerati i ono malo što je ostalo? Konačno, Vašim jezikom, ista ta Peruća je tada bila „najveća energetska investicija“ – a sami ste izjavili da je bila politički projekt. Prema tome, usporedba s potapanjem Peruće mogla bi biti samo argument protiv termoelektrane Peruća, ali to nije argument ni za ni protiv, nego *Vaše skretanje s teme* jer ovdje je tema budućnost Cetinskoga kraja i Hrvatske, a ne ni naša ni Vaša djedovina.

Prostorni planeri su ustanovili da hrvatsko priobalje u prosjeku ima oko 25% korisna prostora koji čine zaravnjeni prostori i otvorene riječne i jezerske vode te da je taj ukupni prirodni resurs sve na čemu se gradi razvoj priobalnog prostora – što znači da su *vode i prostor ne samo priobalno već i nacionalno bogatstvo* koje se kroz nekoliko nerazumljivih valorizacija pretežito političkog karaktera nastojalo obezvrijediti u korist individualnih interesa.

Ako je Vama riječ *investicija* „sveta krava“, onda Vaš bog nije i naš Bog. Ne bavimo se politikantskim kvaziekonomskim mitologijama, već egzaktnim znanostima i zanima nas samo ozbiljna ekonomija. Ne zanima nas „investicija“ koja može opstati samo pljačkom građana kroz umjetne, nemoralne, štetne, antiekonomske i antiokološke poticaje. Narod Cetinske krajine – a *17 000 ljudi je potpisalo peticiju* protiv termoelektrane Peruća – želi dobre investicije koje donose život, budućnost i napredak. Investicija za koju se očito i Vi osobno zalažete donosi *smrt, raseljavanje, prošlost i nazadak*. Zašto?

Termoelektrana Peruća odmah će zaustaviti dva inovativna privatna projekta u Hrvacama, koji se temelje na ekološkoj proizvodnji hrane, a u iduće 3 godine zaposlit će oko *300 ljudi* (imena nećemo reklamirati, ali Vi biste ih prvi trebali znati). Ugrozit će i egzistenciju oko 70 obitelji koje žive od raznih oblika avanturističkog turizma na Cetini. Uništiti će i budućnost preko 100 OPG-ova u Hrvacima, koji su svi u ekološkoj proizvodnji, od pčelara, preko mljekara do poljoprivrednika. Na temelju toga, pitamo Vas: *koji i kakav to razvoj Cetinskom kraju donosi termoelektrana, konkretno?*

Termoelektrana donosi *uništenje razvojnih investicija* koje su sami ljudi u Cetinskom kraju razvili, budući da su od svih vlada RH toliko zaboravljeni da Vi, ministrica gospodarstva, za te investicije očito i ne znate.

Termoelektrana znači *uništenje stratejskog rezervoara od 570 milijardi litara pitke vode*: ako procijenimo tek 10 lipa po litri, to je potencijano uništenje 57 milijardi kuna godišnje! Sa znanstvenog ekološkog motrišta, vrijednost toga resursa je nemjerljiva i u neposrednoj budućnosti samo može rasti! Samo netko neuk i neodgovoran, istovremeno neobaviješten i zaostao glede razumijevanja smjerova i kriza u ovom vremenu, može zanemariti te činjenice.

Konačno, pitamo Vas: **koji je točno od naših argumenata laž?**

Je li laž da će termoelektrana ispuštati oko 300 MW topline u jezero i Cetinu? **Je li laž** osnovni zakon fizike, da toplina ne može nestati i da će se jezero i Cetina nedopustivo zagrijavati, što će u kombinaciji s ispuštanjem najmanje 80 milijuna litara otpadnih voda uzrokovati trajnu i nepopravljivu štetu glede statusa pitke vode i života u rijeci Cetini? **Je li laž** da bi se u jezero ispuštalo 200 milijardi litara zagrijane vode, u kojoj je život nužno uništen pri dodiru s vrelom stjenkom izmjenjivača topline? Ako je laž, *dokažite suprotno* matematički, fizički i biološki!

Je li laž da kroz dimnjak u zrak odlazi, prema navodima studije, 621 kg/s ispušnih plinova, među kojima je neizbježno određeni postotak ili neizgorenih ili nanovo nastalih aromatskih i ostalih ugljikovodika i čestica čađe, redovitih *nosača kancerogenih tvari*? Nije moguće izbjeći da te otpadne tvari dospiju u jezero, što, uz ostalo, nužno znači uništenje jezera kao strategijskog izvora pitke vode!

Je li laž da je prosječna cijena plina u 2016. godini bila $30,1\text{ €/MWh}$, što znači da bi cijena samo goriva u ovoj termoelektrani bila 52 €/MWh , dok je prosječna cijena električne energije u 2016. godini bila cca. 40 €/MWh ?

Je li laž da je u *Zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji* iz 2015. „učinkovita kogeneracija“ u sustavu *tržišnih premija i poticaja*?

Je li laž da bi po navodima studije u toj elektrani bilo formalno 8% kogeneracije, dok točan račun pokazuje 1%? Možete li opovrgnuti točan račun? Je li laž da ni za tih 1%, a kamoli za deklariranih 8% *nema potrošača topline u blizini*?

Je li laž da je u zapadnoj Europi od 2014. do danas *zatvoreno preko 30 ovakvih* (kombiniranih kogeneracijskih plinskih) *termoelektrana*? **Je li laž** da je uvoz plina ili struje, uvijek i nužno *uvoz energije*?

Je li laž da je *ista tvrtka radila i projekt termoelektrane, i Studiju* utjecaja na okoliš? Je li laž da je pedesetpostotni vlasnik tvrtke MCC Ekskluzivne nekretnine, Zoran Burić, suprug Marije Pejčinović-Burić, kako stoji na njenoj imovinskoj kartici?

I konačno, **je li laž** da Peruća ima 570 milijardi litara pitke vode, i je li laž *15 000 ljudi na internetskoj peticiji i preko 3 000 na papirnatopeticiji*?

Gdje su Vam argumenti? Naši su znanstveni, matematički, fizički, kemijski, biološki, ekološki, energetski i ekonomski, izračunati i izraženi *brojčanim vrijednostima*. Ako su brojevi lažni, mogu ih pobiti samo istiniti brojevi. Očekujemo barem Vaš pokušaj, da sve iznesene brojeve pobijete „istinitim“ (s referencama!) jer u suprotnom **jedina laž koja ostaje Vaša je laž**.

A ovom narodu je dosta laži i manipulacija koje su isključivo u interesu pojedinaca, a na njegovo uništenje. Narod Cetinskoga kraja neće dopustiti termoelektranu ni pod kojim uvjetima, makar to opet platili i krvlju, jer životni princip ovog naroda je, kako možete pročitati na vratima najuglednijeg zrinsko-frankopanskog grada: „*Navik on živi ki žgine pošteno*“. To bi trebao znati svatko tko pokušava zastrašiti narod galamom i dezinformacijama.

Prof. dr. sc. Stanko Uršić, profesor fizičke kemije u mirovini Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Prof. dr. sc. Ivo Šimunović, profesor emeritus Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Mislav Cvitković, mag. phys., doktorand fizike na Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg i Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu